

בש"פ 8750/21 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 8750/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת בע"ח 57700-11-21 מיום 29.11.2021 שניתנה על ידי כב' השופט הבכיר שאהר אטרש

בשם המבקשת: עו"ד אלביר מני; עו"ד נאילה עוכל

החלטה

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט הבכיר ש' אטרש) בע"ח 57700-11-21 מיום 29.11.2021, בגדרו נדחה עררה של המבקשת על החלטת בית משפט השלום בנצרת בה"ת 15146-11-21 (כב' השופטת ר' זועבי) מיום 22.11.2021.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 3.11.2021, במסגרת חקירה המתנהלת כנגד בני משפחתה של המבקשת בגין ביצוע עבירות כלכליות שהיקפן עשרות מיליוני שקלים, ובעקבות חשד למעורבות של המבקשת בעבירות, נתפס רכבה של המבקשת

עמוד 1

(להלן: הרכב) והוטל עיקול על חשבון הבנק שלה.

2. המבקשת הגישה לבית משפט השלום בקשה להשבת תפוס וביטול צו ההקפאה על חשבון הבנק. בית המשפט נעתר לבקשה בכפוף לתנאים שונים.

3. בית משפט השלום הדגיש כי חקירת המבקשת נמצאת בתחילתה וכי בשלב זה ניתן לקבוע שהמבקשת מעורבת לכאורה בביצוע העבירות. בית המשפט ציין כי מרבית חומר החקירה שהוצג אינו נוגע למבקשת ישירות ולא ניתן לקבוע כי החשד נגדה מבוסס. יחד עם זאת נקבע כי בעניינה קיימת עילת תפיסה מכוח פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט-1969 וכן מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, והטענה כי מדובר ברכוש שנרכש בכספים שהתקבלו כשכר עבירה וכ-"רכוש בשווי" לפי חוק איסור הלבנת הון נתמכת לכאורה בחומר הראיות.

4. לצד זאת, בית המשפט קבע כי בהתחשב בצורך לאזן בין האינטרסים השונים והצורך למזער את הפגיעה בזכות לקניין, הרכב יוחזר למבקשת בתנאים הבאים: המצאת פוליסת ביטוח כשהמוטב הוא מדינת ישראל; רישום עיקול על הרכב לטובת מדינת ישראל; התחייבות בכתב שלא להעביר את הרכב לצד ג' ולכך שהמבקשת תעמיד את הרכב לרשות המשטרה בתוך 48 שעות ממועד קבלת הודעה על כוונה לחלט את הרכב; והפקדת 75,000 ש"ח. ביחס לחשבון הבנק נקבע כי צו הדיספוזיציה יוסר בכפוף לכך שהכספים שנתפסו בחשבון ביום 3.11.2021 יופקדו בחשבון האפוטרופוס הכללי, ולכך שהכספים לא ישמשו כבטוחה עבור כל פעילות בנקאית אחרת.

5. הן המבקשת והן המשיבה עררו לבית משפט המחוזי על החלטה זו, והעררים נדחו.

בית המשפט המחוזי מצא כי מתקיים חשד סביר בעוצמה נמוכה כנגד המבקשת, וכי לו החשד היה בעוצמה גבוהה יותר היה מקום לקבל את ערר המשיבה ולהעמיד את שיעור ההפקדה על 30% משווי הרכב. יחד עם זאת, נדחו טענות המבקשת להעדר עילת תפיסה השוללת גם שחרור התפוס בתנאים, משנקבע כי לא ניתן לומר שהחשד ביחס למבקשת הוא חשד תאורטי בלבד.

6. המבקשת לא השלימה עם החלטה זו. מכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

7. המבקשת טוענת כי אינה קשורה לפרשה, משגם לפי החלטת בית המשפט המחוזי אין בסיס ממשי לחשדות נגדה, וכי שתי הערכאות דלמטה מצאו שחומרי החקירה אינם נוגעים לה ישירות. לגישה, החשדות נגדה הן חשדות תיאורטיים, אשר עוצבו על ידי המשיבה לאחר רכישת הרכב על ידה.

8. עוד נטען כי המשיבה לא הציגה ראיות ואף לא העלתה טענות באשר לשווי הקונקרטי של העבירה המסוימת המיוחסת למבקשת, וכי סוגיה זו מעוררת שאלה משפטיות בדבר סמכותו של בית המשפט להורות על המשך תפיסה מבלי שהוגשו בפניו ראיות לכאורה לעניין זה. עוד נטען כי המשיבה לא טענה שהתפיסה נעשית מכוח היות הרכב

שכר בעד עבירה אלא טענה רק ל"רכוש בשווי העבירה", וכאמור שווי העבירה הקונקרטי לא הוכח. בנוסף, לעניין חשבון הבנק נטען כי מדובר בכספים כשרים וכי בית המשפט לא קבע אחרת.

המבקשת מוסיפה וטוענת כי היה מקום להעמיד את אחוז ההפקדה על סכום נמוך יותר, בהינתן החשד המוחלש בעניינה וכי מתעוררת שאלה משפטית עקרונית בדבר נוסחת האיזון הראוי בין טיב ואיכות החשד, עוצמת הראיות לבין עוצמת והיקף התנאים הנדרשים לשחרור תפוס. לגישה, בהעדר ראיות מספקות היה על בית המשפט להורות על שחרור הרכב ללא כל תנאי.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. עיון בבקשה מלמד כי היא אינה באה בגדרי אמות המידה המצמצמות לקבלת רשות ערר ב"גלגול שלישי", אמות מידה החלות גם על בקשות מכוח סעיף 38א(ב) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. זאת, שכן הבקשה אינה מעלה שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינה הפרטני של המבקשת. כמו כן, לא מצאתי כי נגרם למבקשת עיוות דין (ראו למשל: בש"פ 5564/14 טננבאום נ' מדינת ישראל (18.9.2014); בש"פ 7983/19 שם טוב נ' מדינת ישראל (22.1.2020); בש"פ 5605/21 שתיווי נ' משטרת ישראל, פסקה 7 (9.9.2021)).

10. שתי הערכאות דלמטה עיינו בחומר הראיות ומצאו כי די בו כדי לבסס חשד סביר, אף אם בעוצמה נמוכה, המבסס עילת תפיסה. כמו כן, בית משפט השלום בחן את הראיות וקבע כי סכום העבירה עולה על שווי הרכב. בניגוד לנטען על ידי המבקשת, בית משפט השלום מצא להורות על השבת התפוס והסרת צו הדיספוזיציה מחשבון הבנק בתנאים לא בשל העדר חשד המבסס את עילת תפיסה, אלא בהתחשב בחובה לבחון חלופה לתפיסה גם כאשר קיימות ראיות לכאורה.

11. למעלה מן הצורך, יוער כי אין בטענות המבקשת בדבר גובה ההפקדה כדי להועיל לה, שכן התחשבות בית המשפט במבקשת בהפחיתו משיעור ההפקדה הנהוג, אינה מהווה עילה המצדיקה קבלת בקשת רשות לערור. הלכה היא כי התכלית העומדת בבסיס הטלת ערבויות לשחרור רכב תפוס היא הבטחת האפשרות לחילוטו העתידי, ושיעור ההפקדה עשוי להשתנות בהתאם לנסיבות המקרה (בש"פ 2224/15 מידברג נ' מדינת ישראל (2.4.2015); בש"פ 2567/09 אבו סביתאן נ' מדינת ישראל, פסקה ח (31.03.2009)).

12. סוף דבר, הבקשה לרשות ערר נדחית.

ניתנה היום, י"ט בטבת התשפ"ב (23.12.2021).

ש ו פ ט

עמוד 3
